
Examenul național de bacalaureat 2026 | Simulare – Gorj
Proba E. d) | Varianta 1
FILOSOFIE

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Prin sintagma existența precede esența înțelegem că:

- a. esența omului se conturează independent de existența acestuia
- b. omul mai întâi există și apoi se definește
- c. existența omului este explicată prin raportare la esența acestuia
- d. ființa umană se manifestă într-un cadru prestabilit

2. La întrebarea *Cum stabilim că o acțiune este/nu este bună?* se formulează răspunsuri prin intermediul:

- a. documentelor internaționale
- b. teoriilor morale
- c. constituțiilor naționale
- d. teoriilor științifice

3. Termenul *eutanasi*e reprezintă:

- a. moarte din compasiune
- b. sinucidere neasistată
- c. un exemplu de malpraxis
- d. o pedeapsă contextuală

4. Acțiunile morale trebuie să aibă la bază principii care sunt universale în:

- a. etica hedonistă
- b. etica utilitaristă
- c. etica deontologică
- d. etica aplicată

5. Problema sensului vieții este circumscrisă prin întrebarea:

- a. Ce sens au experimentele în verificarea unei teorii științifice?
- b. Care este scopul existenței omului în această lume?
- c. Ce sens acordăm termenului de libertate?
- d. Cum putem distinge între bine și rău?

6. Conceptul de libertate negativă este definit de I. Berlin drept:

- a. acel tip de libertate individuală care dăunează celorlalți cetățeni
- b. interzicerea constrângerilor arbitrare din partea statului sau a altor indivizi
- c. acel tip de libertate permisă doar în limitele unui stat totalitar
- d. interzicerea tuturor regulilor, indiferent de conținutul acestora

7. Etica aplicată analizează:
- modul optim de organizare socială
 - aplicabilitatea unor tipare culturale în contexte variate
 - comportamentul uman dezirabil
 - probleme morale controversate
8. Dreptul la libertatea gândirii, de conștiință și de religie reprezintă un drept negativ deoarece, pentru a beneficia de el:
- acțiunea statului trebuie să fie coercitivă
 - statul trebuie să își subordoneze cetățeanul
 - acțiunea statului trebuie să fie cât mai mică
 - acțiunea statului trebuie să fie cât mai mare
9. Potrivit eticii kantiene, moralitatea unei acțiuni se stabilește prin raportare la :
- consecințele acesteia
 - scopurile particulare ale oamenilor
 - un imperativ ipotetic pe care tinde să-l respecte
 - anumite principii normative universale
10. Responsabilitatea, în accepțiunea lui J.P. Sartre, este analizată în relație cu termenul:
- instinct
 - intuiție
 - libertate
 - anarhie

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. Analizați, într-o pagină, problematica *raportului existent între plăcere și moralitatea unei acțiuni*, din perspectivă filosofică. Punctajul se acordă pentru:

- numirea unui filosof care, în scrierile sale, a făcut referire la problematica raportului existent între plăcere și moralitatea unei acțiuni 1 punct
- precizarea explicită a tezei/ideii filosofice despre raportul existent între plăcere și moralitatea unei acțiuni 2 puncte
- explicarea unei teze/idei filosofice, precizată explicit la subpunctul b) 6 puncte
- ilustrarea tezei/ideii filosofice pe care ați precizat-o, printr-un exemplu concret de situație din societatea contemporană 4 puncte
- menționarea unei consecințe, în plan social, a moralității unei acțiuni 1 punct
- utilizarea adecvată a limbajului de specialitate 1 punct
- încadrarea în limita de spațiu precizată 1 punct

B. Argumentați în favoarea sau împotriva tezei potrivit căreia *acțiunile caracterizate de valoare morală sunt acelea rezultate dintr-o voință autonomă, care își urmează doar propriile sale principii*. 8 puncte

C. Ilustrați, printr-un exemplu concret, modul în care este evaluată acțiunea umană din perspectiva conceptului de ființă cugetătoare. 6 puncte

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

Concepția despre dreptate pe care vreau să o dezvolt poate fi enunțată sub forma următoarelor două principii: mai întâi, fiecare persoană participantă la o practică sau afectată de ea are un drept egal la cea mai largă libertate compatibilă cu o libertate similară a celorlalți; în al doilea rând, inegalitățile sunt arbitrare, în afara cazului în care ne putem aștepta în mod responsabil ca ele să conducă la avantajele tuturor, iar pozițiile sociale și funcțiile cărora le sunt atașate, sau în urma cărora pot fi dobândite, sunt deschise tuturor. Aceste principii exprimă dreptatea ca un complex de trei idei: libertate, egalitate și recompensă pentru serviciile ce contribuie la binele public.

(J. Rawls, *Dreptatea ca echitate*)

A. Răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați, pe baza textului dat, două caracteristici ale dreptății. **4 puncte**
2. Evidențiați, în aproximativ o jumătate de pagină, o corelație existentă între termenii libertate și recompensă, utilizând termenii menționați în sens filosofic. **10 puncte**
3. Formulați un punct de vedere personal referitor la actualitatea perspectivei filosofice prezentată în textul dat. **6 puncte**

B. Problema naturii umane a reprezentat un element central al multor teorii filosofice.

1. Menționați cele trei atribute ale sufletului, așa cum sunt ele evidențiate de Sf. Augustin. **6 puncte**
2. Ilustrați, printr-un exemplu concret, relația existentă între *cugetare* și *desăvârșirea ființei umane*. **4 puncte**

Examenul național de bacalaureat 2026 | Simulare – Gorj

Proba E. d) | Varianta 1

FILOSOFIE

BAREM DE EVALUARE ȘI NOTARE

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la 10 a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

câte 3 puncte pentru fiecare răspuns corect, astfel:

1-b, 2-b, 3-a, 4-c, 5-b, 6-b, 7-d, 8-c, 9-d, 10-c.

10x3p = 30 puncte

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A.

a) numirea unui filosof care, în scrierile sale, a făcut referire la *problematica raportului existent între plăcere și moralitatea unei acțiuni* 1 punct

b) precizarea explicită a tezei cerute 2 puncte

c) explicarea tezei/ideii filosofice despre plăcere și moralitatea unei acțiuni: explicare adecvată-6p./ explicare superficială, neconvingătoare -2p. 6 puncte

d) ilustrarea tezei/ideii filosofice precizată, printr-un exemplu concret de situație din societatea contemporană (în situația în care candidatul tratează subiectul la nivel teoretic, fără a formula un exemplu concret, se acordă 1 punct din cele 4 puncte posibile) 4 puncte

e) menționarea unei consecințe, în plan social, a moralității unei acțiuni 1 punct

f) utilizarea adecvată a limbajului de specialitate 1 punct

g) încadrarea în limita de spațiu precizată (1 pagină ± ¼ pagină) 1 punct

B. argumentarea în favoarea sau împotriva tezei date: argumentare convingătoare cu respectarea structurii formale a argumentării (premisă, conectori logici, concluzie) -8p./ argumentare convingătoare fără respectarea structurii formale a argumentării (premisă, conectori logici, concluzie) -6p /argumentare neconvingătoare, superficială - 3p. 8 puncte

C. ilustrarea cerută: scrierea oricărui exemplu concret, adecvat-6p/ scrierea unei explicații corecte, dar la nivel teoretic, fără însă a formula un exemplu concret -2p. 6 puncte

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A.

1. câte 2 puncte pentru menționarea, pe baza textului dat, a fiecăreia dintre cele două caracteristici ale dreptății

2x2p

= 4 puncte

2. - câte 1 punct pentru utilizarea fiecăruia dintre cei doi termeni dați în sens filosofic

2x1p

= 2 puncte

- evidențierea unei corelații existente între termenii dați

4 puncte

- coerența textului redactat

2 puncte

- încadrarea în limita de spațiu precizată

2 puncte

3. formularea unui punct de vedere personal referitor la actualitatea perspectivei filosofice prezentată în textul dat

6 puncte

B.

1. câte 2 puncte pentru menționarea fiecăruia din cele trei atribute ale sufletului, așa cum sunt ele evidențiate de Sf. Augustin

3x2p

= 6 puncte

2. ilustrarea, printr-un exemplu concret, a relației existente între *cugetare* și *desăvârșirea ființei umane*.

4 puncte